

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ MUDr. M. P.**, bývajúceho v T., **2/ V. P.**, bývajúcej v N., **3/ M. C.**, bývajúcej v G., všetkých zastúpených JUDr. I. M., advokátom so sídlom v B., proti žalovaným **1/ T., a.s.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenému JUDr. D. V., advokátkou so sídlom v B., **2/ S. T., a.s.**, so sídlom v B., IČO: X., **o vypratanie nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 5 C 71/2008, o dovolaní žalobcov 1/, 2/ a 3/ proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 19. mája 2009 sp. zn. 17 Co 181/2008, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 19. mája 2009 sp. zn. 17 Co 181/2008 **z r u š u j e** a vec vracia Krajskému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Žalobcovia 1/, 2/ a 3/ sa ako podieloví spoluvlastníci pozemku zapísaného na liste vlastníctva č. X., vedenom Správou katastra Nové Mesto nad Váhom, pre kat. územie R. ako parcela č. X. - zastavané územia a nádvoria vo výmere X. m² (ďalej len „pozemok“) v konaní domáhali, aby súd žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť vypratať pozemok odstránením podzemného telefónneho kábla TCEPKPFLE 25 XN 0,6. Okresný súd Nové mesto nad Váhom rozsudkom zo 16. apríla 2008 č.k. 5 C 71/2008-134 žalobu zamietol a žalobcom 1/, 2/ a 3/ uložil spoločne a nerozdielne povinnosť nahradiť žalovanému 1/ trovy konania vo výške 14 845 Sk; žalovanému 2/ náhradu trov konania nepriznal. Súd prvého stupňa považoval žalobu za nedôvodnú s poukazom na ustanovenie § 69 ods. 1 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, z ktorého vyplýva oprávnenie podniku poskytujúceho vo

verejnom záujme verejnú sieť, právo v nevyhnutnom rozsahu zriaďovať a stavať vedenia verejných sietí na cudzích nehnuteľnostiach; o ktorý prípad ide aj v prejednávanej veci. Z toho dôvodu sú žalobcovia povinní v zmysle § 128 ods. 1 Občianskeho zákonníka strpieť zásahy do ich vlastníctva vo verejnom záujme. O spoločnej a nerozdielnej povinnosti žalovaných 1/, 2/ a 3/ nahradiť žalovanému 1/ trovy konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovanému 2/ nepriznal náhradu trov konania, pretože si právo na náhradu trov konania neuplatnil.

Na odvolanie žalobcov 1/, 2/ a 3/ Krajský súd v Trenčíne uznesením z 19. mája 2009 sp. zn. 17 Co 181/2008 zrušil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a konanie vo veci zastavil. Samostatným výrokom rozhodol odvolací súd o tom, že po právoplatnosti uznesenia postúpi vec na ďalšie konanie Telekomunikačnému úradu SR, Bratislava a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania. Z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu je zrejmé, že odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a zastavil konanie vo veci z dôvodu nedostatku právomoci súdu na konanie v danej veci, nakoľko mal za to, že o otázkach poskytovania elektronických komunikačných sietí a služieb, ako aj o ich zrušovaní a zmene, prináleží rozhodovať Telekomunikačnému úradu SR.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/, 2/ a 3/ v časti výroku, ktorým odvolací súd zastavil konanie, dovolanie, v ktorom žiadali uznesenie v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovali z § 237 písm. f/ O.s.p. a dôvodnosť svojho dovolania nachádzali v tom, že zo žiadneho ustanovenia zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách nevyplýva právomoc Telekomunikačného úradu SR (ďalej len „TÚ SR“), aby rozhodoval o neoprávnených zásahoch do vlastníckeho práva iným subjektom súkromného práva a rovnako ani nevyplýva právomoc TÚ SR, aby rozhodoval o povinnosti vypratať nehnuteľnosť, ak predmetom vypratania má byť telefónny kábel pripojený na verejnú telekomunikačnú sieť.

K dovolaniu žalobcov sa vyjadril žalovaný 1/, ktorý vo svojom vyjadrení navrhol dovolanie ako neprípustné odmietnuť a uviedol, že telefónnu prípojku zriadil v súlade s právoplatnými a vykonateľnými rozhodnutiami orgánov verejnej správy. Ďalej namietal aj nedostatok pasívnej vecnej legitímácie v tomto súdnom spore, pretože po odplatnom prevode vlastníctva predmetnej telefónnej prípojky na žalovaného 2/ už nie je jej vlastníkom.

Žalovaný 2/ vo vyjadrení k dovolaniu žalobcov uviedol, že rovnako ako žalobcovia 1/, 2/ a 3/ je toho názoru, že v danom prípade nie je daná právomoc TÚ SR ale všeobecných súdov. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie zamietol, pretože nie je z procesných dôvodov prípustné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorí sú zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti uzneseniu odvolacieho súdu, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie je opodstatnené.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež zákonnú povinnosť dovolacieho súdu podľa § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p. dovolací súd skúmal, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd zakladajúcich tzv. zmätočnosť konania v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolatelia procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdili a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo.

Žalobcovia namietajú, že v konaní im bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať

dôkazy a pod.). K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím.

Podľa § 7 ods. 1 O.s.p., súdy v občianskom súdnom konaní prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány.

Z vyššie citovaného ustanovenia vyplýva, že spory a iné právne veci vyplývajúce z vyššie uvedených právnych vzťahov prejednávajú v zásade všeobecné súdy. Iné orgány ako všeobecné súdy (napr. rozhodcovský súd), prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci vyplývajúce z vyššie citovaných vzťahov, len ak tak stanovuje zákon.

Iné veci (ako uvedené v § 7 ods. 1 a ods. 2 O.s.p.) prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 104 ods. 1 veta druhá O.s.p., ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má súdnemu konaniu predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu zostávajú pritom zachované.

Pri riešení, či daná vec patrí do právomoci súdu je nutné sa zaoberať otázkou, z akého právneho vzťahu žalobcovia vyvodzujú nimi uplatňovaný nárok (predmet súdneho konania).

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia 1/, 2/ a 3/ ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľnosti sa podľa § 126 Občianskeho zákonníka domáhajú ochrany svojho spoluvlastníckeho práva k nehnuteľnosti, do ktorého podľa ich tvrdení protiprávne, resp. bez relevantného právneho dôvodu zasiahli žalovaní 1/ a 2/ tým, že na ich pozemku umiestnili podzemný telefónny kábel.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že vzájomný vzťah medzi účastníkmi je majetkovej povahy a účastníci majú v tomto vzťahu rovnoprávne postavenie, a že tento vzťah je nepochybne občianskoprávnej povahy. Pre posúdenie otázky povahy vzájomného vzťahu

medzi účastníkmi nie je rozhodujúca argumentácia, resp. obrana žalovaných 1/ a 2/, že telefónna prípojka, ktorú v súčasnosti vlastní žalovaný 2/, bola umiestnená na pozemku žalobcov na základe oprávnení vyplývajúcich z noriem verejného práva (zákona č. 610/2003 Z.Z. o elektronických komunikáciách). Z ustanovení zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách ani iného zákona nevyplýva právomoc TÚ SR ani iného orgánu rozhodovať v tomto občianskoprávnom vzťahu o povinnosti vypratať nehnuteľnosť, resp. odstrániť telefónnu prípojku.

S poukazom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že keďže vzťah medzi žalobcami a žalovanými je vzťahom vyplývajúcim zo súkromného práva, je daná právomoc súdov rozhodovať o uplatnenom nároku žalobcov. Pokiaľ odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a zastavil konanie s tým, že po právoplatnosti predmetného uznesenia postúpi vec na ďalšie konanie TÚ SR s odôvodnením, že v danej veci ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania (§ 103 O.s.p. v spojení § 104 ods. 1 O.s.p.) spočívajúci v nedostatku právomoci súdu konať, odňal žalobcom 1/, 2/ a 3/ možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Neprejednanie predmetnej veci súdom by v konečnom dôsledku mohlo byť považované za odmietnutie spravodlivosti (*denegatio iustitiae*), čo je v rozpore s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Výskyt tejto procesnej vady je dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom takouto vadou nemôže byť považované za správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.).

S ohľadom na skutočnosť, že dovolatelia napadli rozhodnutie odvolacieho súdu iba v rozsahu výroku o zastavení konania, dovolací súd dodáva, že v danom prípade sú výroky o zastavení konania a postúpení veci na ďalšie konanie, závislými výrokmi, v prípade ktorých dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov vymedzených dovolateľmi v dovolaní (§ 242 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), a preto zrušil uznesenie odvolacieho súdu aj nad rámec rozsahu, v ktorom žiadali dovolatelia zrušiť predmetné uznesenie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.)

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. októbra 2010

JUDr. Daniela S u ě a n s k á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková